

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/64/2022
Identifikačné číslo spisu:	6118324908
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6118324908.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobkyne B. K., nar. XX. B. XXXX, bytom N. XXXX/XX, XXX XX E. - K. Ľ., zastúpenej advokátkou JUDr. Evou Hencovskou, so sídlom Bajzova 2, 040 01 Košice, proti žalovanému FINEX s.r.o., so sídlom Moyzesova 48, 040 01 Košice, IČO: 43 815 154, o zaplatenie 1.200,-- eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26Cb/87/2018, v konaní o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cob/80/2021-307 z 29. decembra 2021, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobkyne o d m i e t a .

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobkyni n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I ako súd prvej inštancie (ďalej tiež len „prvoinštančný súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 26Cb/87/2018-243 z 20. októbra 2020, v prvom výroku žalobu žalobkyne zamietol a druhým výrokom priznal žalovanému náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou podanou pôvodne na Okresnom súde Banská Bystrica ako upomínacom súde domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie 1.200,-- eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 11. apríla 2017 do zaplatenia a náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky 40,-- eur. Žalobkyňa uplatnený nárok odôvodnila tým, že ako realitná agentka spolupracovala so žalovaným pri sprostredkovaní predaja bytu na S. ulici č. X v E.Š. (ďalej len „byt“). Pred predajom bytu v ňom žalobkyňa vykonala rekonštrukciu financovanú z vlastných peňažných prostriedkov. Následne žalovanému na základe ich dohody fakturovala faktúrou č. 2017001 sumu 10.000,-- eur, s termínom splatnosti do 10. apríla 2017. Žalovaný dňa 03. mája 2017 na účet žalobkyne uhradil 8.800,-- eur, zvyšok aj napriek písomnej výzve žalobkyni neuhradil.

3. Žalovaný v odpore proti vydanému platobnému rozkazu nárok žalobkyne neuznal dôvodiac tým, že

žalobkyňa si síce za súčinnosť pri obstaraní bytu fakturovala sumu 10.000,-- eur, no správne mala fakturovať iba 8.440,-- eur, ktorá suma predstavuje polovicu hrubého zisku zo zrealizovaného obchodu. K úhrade 8.800,-- eur došlo iba nedopatrením, preto listom zo dňa 11. mája 2018 požiadal žalobkyňu o vydanie bezdôvodného obohatenia 360,-- eur a vystavenie dobropisu k faktúre č. 2017001. Tvrdenia žalobkyne, že sama vykonala rekonštrukciu bytu, považoval žalovaný za nepravdivé, nakoľko žalovaný investoval do rekonštrukcie bytu takmer toľko, koľko žalobkyňa. Navyše žalovaný platil za byt príspevky do fondu údržby, prevádzky a opráv. Žalovaný zároveň eviduje voči žalobkyni pohľadávky z ňou prevzatého, ale žalovanému ako vlastníkovi bytu, neodovzdaného nájomného.

4. Žalobkyňa v priebehu konania uviedla, že pracovala ako realitná maklérka u žalovaného. Byt kupovali za 32.000,-- eur a nie za 33.000,-- eur, ako tvrdil žalovaný. JUDr. Ing. H. jej povedal, že mu stačí zisk 4.000,-- eur, pričom žiadna dohoda o delení zisku pri predaji 50 % na 50 %, uzavretá nebola. Na rekonštrukciu bytu žalovaný poskytol 743,24 eura, žalobkyňa 2.830,47 eura. Potvrdila, že od 01. septembra 2016 dala byt do prenájmu. JUDr. Ing. H. predal byt žalovanému bez jej súhlasu a vedomia. Po predaji bytu niekoľkokrát žiadala JUDr. Ing. H. o zaplatenie dlhu a podala aj trestné oznámenie. Na spoločnom stretnutí v advokátskej kancelárii JUDr. O. žiadala 13.990,-- eur a stretnutie uzavreli ústnou dohodou, že žalovaný, nie JUDr. Ing. H., zaplatí žalobkyni 10.000,-- eur. Následne zaslala faktúru vystavenú na ňou založenú spoločnosť s ručením obmedzeným. JUDr. Ing. H. trval na tom, aby faktúra bola vystavená žalobkyňou ako živnostníčkou, pretože s jej spoločnosťou nemal nič spoločné. Žalobkyňa vystavila 3 faktúry, ktoré JUDr. Ing. H. odmietol uhradiť, súhlasil napokon so štvrtou faktúrou, z ktorej uhradil 8.800,-- eur.

5. Žalovaný v priebehu konania potvrdil, že sa zúčastnil rokovania v advokátskej kancelárii JUDr. O., ktorého výsledkom však nebola ústna dohoda, že bude zaplatené 10.000,-- eur, ale že sa spíše dohoda o urovnaní, na základe ktorej vznikne žalovanému povinnosť plniť a v ktorej bude uvedená aj výška plnenia. K tomu však nedošlo a dohoda sa neuzatvorila. Skutočnosť, že výsledkom rokovania nebola konečná dohoda, vyplýva aj z písomnej korešpondencie medzi ním a právnu zástupkyňou žalobkyne, a teda faktúra bola žalobkyňou vystavená predčasne. Sumu 8.800,-- eur uhradil z dôvodu, že chcel dať veci do poriadku. Namietol nedostatok svojej pasívnej legítimácie na vydanie žalovanej sumy tvrdiac, že účastníkmi predmetného vzťahu boli žalobkyňa a JUDr. Ing. H. ako fyzická osoba, za ktorú žalovaný ako spoločnosť neprevzal záväzok, resp. nepristúpil k dlhu, na čo sa vyžaduje písomná forma. Žalobkyňa nepreukázala, že na žalovaného prešla povinnosť JUDr. Ing. H. zaplatiť žalobkyni podiel na zisku z predaja bytu, resp. zaplatiť 10.000,-- eur, pretože písomná dohoda o tejto skutočnosti neexistuje. Na jednaniach so žalobkyňou v advokátskej kancelárii JUDr. O. vystupoval JUDr. Ing. H. za žalovaného, ale nikdy tento záväzok neprevzal. Žalovaný bol ochotný záväzok prevziať na základe nejakej dohody, mala to byť písomná dohoda o urovnaní, keďže s poukazom na skúsenosti so žalobkyňou, iná možnosť ani neexistovala. Poukázal na to, že ak by sa spor mal posudzovať v zmysle zmluvy o sprostredkovaní podľa ustanovení Obchodného zákonníka, žalobkyňa by voči žalovanému mala nárok na odmenu v obvyklej výške 1.000,-- eur, maximálne 2.000,-- eur.

6. Žalobkyňa k námietke nedostatku vecnej legítimácie žalovaného uviedla, že ide o účelové tvrdenie, pretože medzi sporovými stranami nebol doposiaľ žiadny spor ohľadom subjektu, na ktorý mala byť suma 10.000,-- eur fakturovaná. Namietla, že s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania nemožno na takúto procesnú obranu žalovaného prihliadať. Tvrdila, že žalovaný v priebehu konania žiadnym spôsobom nespochybňoval skutočnosť, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti vo vzťahu k uplatnenému nároku, rozporoval iba výšku žalovanej sumy. Žalovaný po celý čas konania vystupoval a vypovedal ako účastník hmotnoprávneho záväzku, z ktorého mu vyplynula hmotnoprávna povinnosť, ako podmienka pasívnej vecnej legítimácie žalovaného v konaní. Namietla, že ak žalovaný tvrdí opak, je povinný toto tvrdenie preukázať, keďže je nositeľom dôkazného bremena, čo sa však nestalo, preto je námietka žalovaného týkajúca sa absencie pasívnej vecnej legítimácie, neopodstatnená a nedôvodná. Tvrdila, že JUDr. Ing. Niedelský po celý čas vystupoval ako konateľ žalovaného a aj pri uzatváraní dohody o mimosúdnom urovnaní jednal za žalovaného. To, že žalovaný je zaviazaný z dohody o urovnaní, je zrejme aj z toho, že bolo plnené z účtu žalovaného.

7. Súd prvej inštancie nemal za sporné, že žalovaný uhradil žalobkyni 8.800,-- eur ako sumu, ktorú žalobkyňa investovala do bytu, ktorý pôvodne kúpil S. S., synovec JUDr. Ing. H. a následne ho predal žalovanému, ktorý ho potom predal Z. C.. Sporné medzi stranami podľa súdu bolo, či medzi žalobkyňou a žalovaným vznikol zmluvný vzťah, či je žalovaný pasívne legitimovaný v spore, a teda, či žalobkyni vznikol voči žalovanému nárok na zaplatenie 1.200,-- eur s príslušenstvom. Na základe vykonaného dokazovania mal konajúci súd za preukázané, že žalobkyňa faktúrou č. 2017001, splatnou dňa 10. apríla 2017, vyúčtovala žalovanému cenu za sprostredkovanie príležitosti uzatvoriť zmluvu o kúpe bytu na S. ulici č. X v E. vo výške 10.000,-- eur. Z výpisu z obchodného registra žalovaného súd zistil, že jeho konateľom a aj spoločníkom žalovaného je JUDr. Ing. Ľubomír Niedelský, Moyzesova 48, 040 01 Košice.

8. Z vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach (ďalej tiež len „OR PZ Košice“) ČVS:ORP-102/4-VYS-KE-2017 súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa podala trestné oznámenie na JUDr. Ing. Ľ.V. H. vo veci podvodu na tom skutkovom základe, že na základe predchádzajúcej ústnej dohody spoločne investovali peňažné prostriedky vo výške 32.000,-- eur (každý po 16.000,-- eur) na kúpu bytu č. XX na X. poschodí obytného domu na adrese S. ul. č. X v E.. Dohoda bola taká, že byt sa zhodnotí a výťažok si rozdelia. Z výťažku mala dostať vyššiu sumu žalobkyňa, nakoľko sa o byt starala a zabezpečovala jeho rekonštrukciu. V trestnom oznámení zo dňa 09. januára 2017 žalobkyňa uviedla, že jej JUDr. Ing. Ľ.V. H. spôsobil škodu vo výške 24.034,50 eura, následne dňa 11. januára 2017 už uviedla, že z predajnej ceny bytu mala dostať 27.990,-- eur, pričom p. H. požadoval okrem vrátenia vkladu 16.000,-- eur ešte sumu 4.000,-- eur ako zisk. JUDr. Ing. Ľ.V. H. v trestnom konaní uviedol, že so žalobkyňou uzavrel dohodu o kúpe predmetného bytu s tým, že po jeho predaji zisk spravodlivo rozdelia. Tvrdil, že byt sa mal predat' a po zdanení príjmu mali zisk rozdeliť rovným dielom, po kúpe bytu však žalobkyňa začala špekulovať, že ona investuje väčšiu čiastku peňazí, čím byt zhodnotí a tieto jej budú vyplatené zo zisku. P. H. požadoval po zdanení sumu 5.000,-- eur a preplatenie nákladov investovaných do nehnuteľnosti, s čím žalobkyňa súhlasila. Trestné konanie bolo právoplatne zastavené.

9. V konaní súd prvej inštancie vypočul svedkyňu JUDr. Z. D., bývalú právnu zástupkyňu žalobkyne, ktorá uviedla, že žalobkyňa sa na ňu obrátila s problémom spočívajúcim v tom, že JUDr. Ing. H. jej dlhuje finančné prostriedky, ktoré spoločne financovali do nadobudnutia bytu. Na základe písomnej výzvy sa uskutočnilo mimosúdne rokovanie v advokátskej kancelárii Graban, Torma & Partners, výsledkom ktorého bola ústna dohoda, že žalobkyňa bude vyplatená a p. H. jej uhradí 10.000,-- eur. Pán H. požadoval, aby dostal faktúru na ním uvedený subjekt, čo sa aj uskutočnilo. Svedkyňa ďalej uviedla, že pri jednaniach vystupoval p. Niedelský ako konateľ spoločnosti, ktorá byt predávala, teda za žalovaného. Bolo dohodnuté, že záväzok bude hradiť žalovaný, na ktorého bola vystavená aj faktúra, ktorá bola čiastočne uhradená.

10. Svedok JUDr. B. O. pri svojom výsluchu potvrdil, že ho žalobkyňa požiadala, aby urobil mediáciu medzi ňou a JUDr. Ing. H.. Stretnutie sa uskutočnilo dňa 30. marca 2017 v jeho kancelárii, ktorého sa zúčastnili žalobkyňa, žalovaný, vtedajšia právna zástupkyňa žalobkyne p. D. a on. Žalobkyňa si uplatňovala odplatu za sprostredkovanie a náklady vynaložené na byt. Zúčastnené strany sa dohodli na plnení vo výške 10.000,-- eur, ktorá suma bola výsledkom urovnania, ktoré nebolo podmienené uzatvorením ďalšej dohody. Nič iné v písomnej forme sa vykonať nemalo, mala byť len vystavená faktúra.

11. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 269 ods. 2 a § 642 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“), ďalej podľa ustanovení § 34, § 35, § 37, § 51, § 531, § 533, § 585, § 586 a § 587 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 150, § 151, § 152, § 153 a § 154 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Prisvedčil, že námietku nedostatku pasívnej legitimácie v konaní žalovaný mohol uplatniť aj skôr (nie až na pojednávaní konanom dňa 26. júna 2020), zdôraznil však, že vyriešenie otázky existencie alebo neexistencie pasívnej legitimácie žalovaného je rozhodujúce pre posúdenie oprávnenosti nároku žalobkyne.

12. Pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä s poukazom na obsah vyšetrovacieho spisu, mal súd prvej inštancie preukázať, že ústna dohoda o spoločnom investovaní do kúpy bytu a následnom rozdelení zisku po jeho predaji, bola uzavretá medzi žalobkyňou a JUDr. Ing. Ľ.V. H. ako fyzickou osobou, teda nie medzi žalobkyňou a žalovaným. Túto skutočnosť mal súd preukázať jednak z trestného oznámenia žalobkyne a jej dopĺňajúcich podaní a vyjadrení v trestnom konaní, ako aj z výpovede svedka p. S. S. a JUDr. Ing. H. v trestnom konaní. Žalobkyňa a JUDr. Ing. H. uzavreli nepomenovanú zmluvu, predmetom ktorej bola kúpa bytu a jeho následný predaj za vyššiu sumu s tým, že si rozdelia zisk z predaja bytu, po odrátaní svojich výdavkov, ktoré do neho investovali. Skutočností uvedenú v trestnom konaní podľa súdu preukazujú, že išlo o skutočnú vôľu zmluvných strán v čase uzavretia ústnej zmluvy. Žalobkyňa poskytla na kúpu predmetného bytu 16.000,-- eur (vo forme pôžičky poskytnutej p. S.), pričom podľa kúpnej zmluvy cena bytu v čase kúpy bola 33.000,-- eur.

13. Súd prvej inštancie nemal za sporné, že žalobkyňa ako aj JUDr. Ing. H. investovali do bytu svoje finančné prostriedky a ani to, že byt sa nakoniec predal za cenu 49.990,-- eur, pričom každému z nich bol vrátený vklad do „spoločného obchodu“. Nesporné bolo aj to, že dňa 30. marca 2017 sa uskutočnilo stretnutie v advokátskej kancelárii JUDr. O. za účasti žalobkyne, bývalej právnej zástupkyne žalobkyne, JUDr. Ing. H. a JUDr. B. O., predmetom ktorého bolo vysporiadanie sporných nárokov z predaja bytu. JUDr. Ing. H. nepoprel, že na tomto stretnutí vystupoval ako konateľ žalovaného. Žalobkyňa so žalovaným uzavrela ústnou formou dohodu o urovnaní, na základe ktorej bola vystavená faktúra č. 2017001 na sumu 10.000,-- eur.

14. Súd prvej inštancie uviedol, že nakoľko dohodu o spoločnom obchode, predmetom ktorej mal byť predaj bytu, uzavrela žalobkyňa s JUDr. Ing. H. a nie so žalovaným, nemohli medzi žalobkyňou a žalovaným existovať sporné nároky, ktoré by sa mali riešiť medzi nimi dohodou o urovnaní. Súd nemal preukázať, že žalovaný uzavrel s JUDr. Ing. H. dohodu o prevzatí dlhu, resp. dohodu o prístupí k záväzku v zmysle § 531, resp. § 533 OZ, pričom zdôraznil, že zákon vyžaduje, aby takéto dohody boli uzavreté v písomnej forme. Uviedol ďalej, že čiastočná úhrada faktúry č. 2017001 žalovaným ešte neznamena bez ďalšieho, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého malo dôjsť, resp. čiastočne aj došlo k plneniu. Keďže fakturovaná suma mala byť uhradená titulom vysporiadania nárokov vyplývajúcich z predaja bytu a dohodu o tomto spoločnom obchode uzavrela žalobkyňa s JUDr. Ing. H. a nie so žalovaným, žalobkyni nemohol vzniknúť nárok na plnenie voči žalovanému. Žalovaný sa tak nestal nositeľom tohto záväzku ani na základe dohody o prevzatí dlhu, ani na základe dohody o prístupí k záväzku. Dospejúc k záveru, že žalovaný nie je v konaní pasívne legitimovaný, súd prvej inštancie žalobu ako skutkovo a právne voči žalovanému nedôvodnú, zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

15. Na odvolanie žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, f/ a h/ CSP, Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 4Cob/80/2021-307 z 29. decembra 2021, odvolaním napadnuté prvoinštančné rozhodnutie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, ako vecne správne potvrdil, konštatujúc, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností dospel k správne právnemu záveru. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, odvolací súd poukázal na predmet konania, ktorým je nárok žalobkyne na úhradu pohľadávky 1.200,-- eur s príslušenstvom, titulom úhrady nákladov za vynaložené investície do bytu a vyplatenia podielu na zisku za predaj bytu, ďalej že žalovaný založil svoju obranu v konaní mimo iného aj na námietke nedostatku svojej pasívnej vecnej legitimácie, odôvodňujúc to tým, že zmluvný záväzok, od ktorého žalobkyňa vyvodzuje svoju pohľadávku uplatnenú v spore, vznikol medzi žalobkyňou a JUDr. Ing. Ľubomírom H. ako fyzickou osobou.

16. Vo vzťahu k námietke žalobkyne spočívajúcej v tvrdení, že súd prvej inštancie nemal na túto námietku žalovaného prihliadať, odvolací súd poukazom na ustanovenie § 153 ods. 1, 2, 3 CSP zdôraznil, že účelom sudcovskej koncentrácie je zabrániť tomu, aby strany zdržiavali spor neskoro vykonanými procesnými úkonmi, zdôraznil však, že vecnú legitimáciu je súd povinný skúmať zo zákona. Stotožniac sa s postupom prvoinštančného súdu, ktorým procesný úkon žalovaného

neodmietol, ale v rámci konania naň prihladol, odvolací súd konštatoval nedôvodnosť námietky žalobkyne o takom procesnom postupe súdu prvej inštancie, výsledkom ktorého by došlo k tvrdenému vadnému postupu, znamenajúcemu odňatie možnosti konať pred súdom, resp. uskutočňovať jej patriace procesné práva.

17. Poukazom na § 150 ods. 1 CSP ďalej odvolací súd zdôraznil, že v sporovom konaní dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností, leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, pričom ide o tú stranu sporu, ktorá existenciu týchto skutočností tvrdí. Poukázal na to, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný nie je pasívne legitimovaný v konaní z dôvodu, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno o svojom tvrdení, že žalovanému platne vznikol záväzok na úhradu žalovanej pohľadávky, čo malo vyplývať z dôkazov, najmä z trestného konania.

18. Dôvodiac ustanovením § 191 ods. 1 CSP odvolací súd tiež zdôraznil, že je na zvážení súdu, ktorému dôkaznému prostriedku prizná väčšiu vypovedaciu schopnosť a vierohodnosť, a to bez toho, že by bol viazaný nejakým poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov. Konštatoval, že súd prvej inštancie si svoju povinnosť splnil, keď výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe aj odôvodnil rozhodnutie v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Uviedol, že pokiaľ súdu pri hodnotení dôkazov nie je možné vytknúť žiadne pochybenie v spôsobe, akým k výsledku tejto činnosti dospel, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi. Zdôraznil ďalej, že žalobkyňa bola povinná uniesť dôkazné bremeno v spore o ňou tvrdených skutočnostiach, medzi ktoré patrí aj preukázanie pasívnej legitimácie žalovaného. Stotožnil sa so závermi prvoinštančného súdu, že žalobkyňa pasívnu legitimáciu žalovaného v spore nepreukázala, pretože bez akýchkoľvek pochybností nebolo v konaní preukázané, že žalovanému vznikol záväzok zodpovedajúci pohľadávke, ktorú žalobkyňa uplatnila v konaní. V tejto súvislosti, vo vzťahu k námietke žalobkyne spočívajúcej v tvrdení, že súd prvej inštancie sa opomenul vysporiadať s dôkazmi vykonanými v konaní a vychádzal iba z listín nachádzajúcich sa v trestnom spise, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením sa s predmetným trestným spisom, ktorý sa stal súčasťou dôkazných prostriedkov vykonaných v konaní na súde prvej inštancie.

19. Odvolací súd sa v ďalšej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia, poukazom na ustanovenia § 488, § 489 a § 494 OZ, stotožnil so závermi prvoinštančného súdu, ktorý na základe vykonaného dokazovania dospel k správne mu záveru, že žalovanému nevznikol záväzok na úhradu uplatnenej pohľadávky žalobkyňou, nakoľko dohoda o spoločnom investovaní do kúpy bytu a následnom rozdelení zisku po jeho predaji bola uzatvorená medzi žalobkyňou a JUDr. Ing. H. a nie žalovaným. Uvedené vyplýva z obsahu vyšetrovacieho spisu č. ČVS:ORP-102/4-VYS-KE-2017, v ktorom trestné oznámenie bolo žalobkyňou podané práve na fyzickú osobu JUDr. Ing. E.V. H.. Žalobkyňa pri svojom výsluchu v trestnom konaní dňa 25. januára 2017 uviedla, že bola zamestnaná ako realitný agent v kancelárii FIN-INDEX s.r.o. (nie u žalovaného), ktorej konateľom je JUDr. Ing. Ľubomír Niedelský, s ktorým sa dohodli, že byt kúpia ako investíciu. Zároveň uviedla, že až od JUDr. Ing. H., v čase prevodu bytu na Z. C. ako konečnú nadobúdateľku, sa dozvedela, že byt S. S. previedol na žalovaného, s čím by žalobkyňa nesúhlasila. Uvedené žalobkyňa potvrdila aj v konaní na súde prvej inštancie, z ktorých okolností aj podľa odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že dohoda, na základe ktorej by žalobkyňa vznikol prípadný nárok uplatnený v tomto spore, bola uzatvorená medzi žalobkyňou a JUDr. Ing. E. H.. O nadobudnutí vlastníckeho práva k bytu žalovaným sa žalobkyňa dozvedela až pri jeho predaji Z. C., pričom sama žalobkyňa vyhlásila, že s takýmto postupom by nesúhlasila, a teda vylúčila existenciu záväzkového vzťahu so žalovaným.

20. Vo vzťahu k námietke žalobkyne spočívajúcej v tvrdení, že nemá právnické vzdelanie, preto v trestnom konaní nerozlišovala JUDr. Ing. H. ako fyzickú osobu a ako fyzickú osobu - konateľa, odvolací súd dal do pozornosti, že z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že žalobkyňa bola zastúpená advokátom, ktorý podával sťažnosť proti zastaveniu trestného stíhania, z ktorej obsahu je zrejmé, že zmluvnou stranou žalobkyne mal byť JUDr. Ing. E.V. H. a nie žalovaný. Pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného nemožno podľa názoru odvolacieho súdu odvodzovať od toho, že JUDr. Ing. E.V. H. bol

zároveň konateľom žalovaného. Odkazom na ustanovenie § 32 ods. 1 OZ odvolací súd uviedol, že to, že to bol práve JUDr. Ing. Ľ.V. H. ako fyzická osoba, ktorý vstúpil do záväzkového vzťahu so žalobkyňou, vyplýva aj z faktúry č. 65110264 zo dňa 06. apríla 2016, vystavenej na odberateľa Ľ.V. H., Z. XX, E., ktorou bola fakturovaná cena kuchynskej linky do bytu. Z vyšetrovacieho spisu vyplýva, že peňažné prostriedky na zakúpenie bytu vo výške 16.000,-- eur poskytol JUDr. Ing. Ľ.V. H. zo svojich súkromných zdrojov. Označené dôkazy podľa názoru odvolacieho súdu preukazujú dôvodnosť skutkových tvrdení žalovaného o absencii jeho pasívnej legitímácie v spore.

21. K námietke žalobkyne, že samotný žalovaný v priebehu konania potvrdil existenciu svojho záväzku voči žalobkyni, odvolací súd zdôraznil, že súd nie je viazaný tým, čo substancujú strany, ale v rámci voľného hodnotenia dôkazov starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo v konaní najavo. Poukázal na to, že z výpovede svedkyne JUDr. Z. D. ako bývalej právnej zástupkyne žalobkyne vyplýva, že JUDr. Ing. Ľ. H. požadoval na spoločnom stretnutí v marci 2017, aby dostal faktúru na ním uvedený subjekt, teda na žalovaného, ktorý byt predával. Súd tak má za to, že ak by zmluvným partnerom bol žalovaný, potreba takéhoto dojednania by nutná nebola.

22. K dohode v znení, že záväzok uhradí žalovaný, odvolací súd vyslovil názor, že pokiaľ žalovaný nebol zmluvnou stranou pôvodného záväzkového vzťahu, čo správne konštatoval aj súd prvej inštancie, na platnosť vzniku jeho záväzku vo vzťahu k žalobkyni by sa vyžadovala pre jeho platnosť písomná forma, a to s poukazom na ustanovenie § 531 OZ, upravujúce prevzatie dlhu, resp. § 533 OZ, ktorý upravuje pristúpenie k záväzku. Bez existencie písomnej formy by dohoda, podľa ktorej by sa žalovaný zaviazal žalobkyni na úhradu záväzku za zmluvnú stranu - JUDr. Ing. Ľ.V. H., nezakladala platný záväzok žalovaného voči žalobkyni, práve s poukazom na § 534 OZ, podľa ktorého kto sa s dlžníkom dohodne, že splní jeho záväzok voči jeho veriteľovi, má voči dlžníkovi povinnosť poskytovať plnenie jeho veriteľovi. Veriteľovi z toho však priame právo nevznikne, nakoľko samotné vystavenie faktúry č. 2017001 žalobkyňou pre žalovaného ako odberateľa na sumu 10.000,-- eur a ani jej čiastočná úhrada zo strany žalovaného, priamy záväzok žalovaného voči žalobkyni, nezakladá.

23. Za nedôvodné odvolací súd považoval tvrdenie žalobkyne, že žalovaný čiastočnou úhradou faktúry č. 2017001 uznal záväzok podľa § 407 ods. 3 ObchZ, podľa ktorého ak dlžník plní čiastočne svoj záväzok, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno usudzovať, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku. Odvolací súd zdôraznil, že platne uznať dlh môže iba dlžník. V konaní však nebolo preukázané, že čiastočnú úhradu realizoval subjekt, ktorý bol vo vzťahu k žalobkyni povinný na jeho úhradu, teda subjekt, ktorého možno označiť za dlžníka žalobkyne. Za nesplnenú považoval odvolací súd aj ďalšiu podmienku na aplikáciu uvedeného zákonného ustanovenia, a to, že takýmto plnením dlžník uznáva aj zvyšok záväzku.

24. Odvolací súd napokon konštatoval aj dostatočnú preskúmateľnosť odvolaním napadnutého prvoinštančného rozsudku a zdôraznil, že právo na súdnu ochranu nie je právom na úspech v súdnom konaní (občianskoprávnom spore). Dospejúc k záveru, že súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a vo veci rozhodol správne, keď v konaní nemal preukázané, že žalovaný bol zmluvnou stranou záväzkového vzťahu, z ktorého žalobkyňa odvodzovala svoj nárok, teda mu nesvedčila pasívna vecná legitímácia v spore, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietavej časti ako vecne správny potvrdil a rovnako potvrdil ako vecne správny výrok prvoinštančného rozsudku o trovách konania, ktorým žalovanému ako úspešnej strane sporu priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal voči neúspešnej žalobkyni ich plnú náhradu.

26. Proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote dovolanie (č. l. 425 - 431), dôvodiac prípustnosťou dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Žalobkyňa v dovolaní namietla, že konajúce súdy porušili jej právo na spravodlivý súdny proces tým, že nezohľadnili a nevysporiadali sa s dôkazmi, ktoré v konaní predložila. Tvrdí, že súdy neprihliadli na § 153 ods. 1 a 2

CSP, ktoré ustanovenie vyjadruje zásadu koncentrácie konania, neriadili sa dôsledne ustanoveniami § 187 ods. 1 a § 191 ods. 1 CSP, dôkazmi v konaní sa dostatočne nezaoberali a vyhodnocovali ich selektívne, nie vo vzájomnom kontexte. Súčasne, poukazom na ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, argumentujúc pritom rozhodnutiami najvyššieho súdu R 111/1998, 3Cdo/249/2008, 3Cdo/290/2009, 3Cdo/138/2010, 1ObdoV/10/2012 a 5Obdo/32/2013, namietla nedostatok riadneho, presvedčivého a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozhodnutí. Dôvodiac všetkými uvedenými okolnosťami žalobkyňa tvrdí, že súdy rozhodli v rozpore so zásadou spravodlivosti, právnou istotou a legitímnymi očakávaniami strany v konaní.

27. Súdu prvej inštancie žalobkyňa vytkla, že nevzal do úvahy jej výpoveď, výpovede svedkov JUDr. B. O. a JUDr. Z. D., faktúru č. 2017001 vystavenú na žalovaného, potvrdenie o úhrade sumy 8.800,-- eur žalovaným, ani jeho odpoveď na výzvu žalobkyne na úhradu dlžnej sumy z 11. mája 2017, v ktorej žalovaný sám deklaroval, že je zaviazaný z faktúry č. 2017001 na zaplatenie peňažnej sumy, avšak podľa jeho názoru v nižšom rozsahu, pretože mal aj iné náklady nezohľadnené v danom vyčíslení. Namietla, že žalovaný od začiatku konania vedeného od roku 2018, nesprávnou pasívnou vecnú legitímáciu nikdy nenamietal, naopak, po celý čas vystupoval ako nositeľ pasívnej vecnej legitímácie, ktorú okolnosť podľa žalobkyne potvrdzujú jeho vyjadrenia na pojednávaní konanom 10. januára 2020, kedy prostredníctvom svojho štatutárneho zástupcu uviedol, že výsledkom jednaní v advokátskej kancelárii JUDr. O. nebola ústna dohoda, že bude zaplatené 10.000,-- eur, ale že sa spíše dohoda o urovnaní, na základe ktorej vznikne spoločnosti FINEX s.r.o. povinnosť plniť a bude v nej uvedená výška plnenia. Nakoľko však k uzatvoreniu dohody nedošlo, mala platiť pôvodná dohoda, podľa ktorej si mali strany podiel na zisku rozdeliť v pomere jednej polovice s tým, že každému bude preplatené to, čo do bytu investoval. Žalovaný (prostredníctvom svojho štatutárneho zástupcu) konkrétne uviedol, že podľa pôvodnej dohody malo ísť 50 % zisku pre žalobkyňu a 50 % pre žalovaného. Žalobkyňa na základe uvedeného tvrdí, že žalovaný po celý čas konania vystupoval ako nositeľ hmotnoprávnej povinnosti a namietal iba to, že výsledkom rokovania v sídle advokátskej kancelárie nebola konečná dohoda, ale mala byť spísaná dohoda o urovnaní, v ktorej by bola uvedená aj konkrétna suma, ktorú mal žalovaný vyplatiť žalobkyňi. Až na pojednávaní konanom dňa 26. júna 2020, t. j. po takmer 22 mesiacoch vedenia súdneho sporu, žalovaný začal namietat svoju pasívnou vecnú legitímáciu. Tvrdí, že ak by žalovaný včas, teda už pri prvom úkone, ktorý mu patrilo, namietal absenciu pasívnej vecnej legitímácie, nedošlo by k vedeniu ďalších pojednávaní. Týmto svojím konaním spôsobil nehospodárnosť a neefektívnosť konania vedeného počas obdobia 22 mesiacov. Súdu vytkla, že tým, že so žalovaným po dobu 22 mesiacov riadne konal, udržiaval ju v tom, že žalovaný je nositeľom pasívnej vecnej legitímácie, čím znemožnil, aby prípadne podala novú žalobu. Žalobkyňa konajúcim súdom vytkla, že sa s námietkou žalovaného o neexistencii hmotnoprávnej povinnosti na jeho strane stotožnili aj napriek tomu, že táto námietka bola v príkrom rozpore s vykonaným dokazovaním, ktoré podľa jej názoru preukázalo, že medzi ňou a žalovaným bola uzatvorená ústna dohoda o povinnosti vyplatiť jej finančné prostriedky, ktorú skutočnosť potvrdili vo svojich výpovediach JUDr. B. O. a JUDr. Z. D., obaja prítomní na predmetnom rokovaní. Navyiac, JUDr. D. bola súdom opätovne vypočutá vyslovene k otázke, či na stretnutí, na ktorom došlo k dohode medzi žalobkyňou a žalovaným, vystupoval žalovaný ako fyzická osoba alebo ako konateľ žalovaného, pričom menovaná svedkyňa jednoznačne potvrdila, že JUDr. Ing. H. na rokovaní vystupoval ako konateľ žalovaného. Rovnako vnímal situáciu aj svedok JUDr. O.. Žalobkyňa v dovolaní dôvodí faktúrou č. 2017001 vystavenou na žalovaného, z ktorej tento zaplatil sumu 8.800,-- eur, pričom žalovaný vystavenie faktúry na spoločnosť FINEX, s.r.o. nenamietol a nikdy ani neuviedol, že sa necíti byť z predmetnej faktúry zaviazaný, rozporoval len výšku fakturovanej sumy. Vo vzťahu k uvedenému žalobkyňa dôvodí odpoveďou žalovaného na výzvu žalobkyne na úhradu dlžnej sumy, v ktorej žalovaný (okrem iného) uviedol, že k úhrade sumy vo výške 8.800,-- eur namiesto 8.440,-- eur došlo nedopatrením, preto žiada žalobkyňu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 360,-- eur.

28. Na podklade týchto dôkazov tak podľa žalobkyne možno ustáliť, že žalovaný sa za účasti ďalších dvoch svedkov zaviazal, že jej zaplatí peňažnú sumu vo výške 10.000,-- eur, na základe ktorej dohody vystavila žalovanému faktúru, z ktorej uhradil sumu 8.800,-- eur. Sporným podľa názoru žalobkyne nebol záväzok žalovaného zaplatiť jej peňažnú sumu, ale iba výška tejto sumy.

29. Odvolaciemu súdu, ktorý sa so závermi súdu prvej inštancie stotožnil v celom rozsahu, žalobkyňa vytkla, že vychádzal len z jej výsluchu z 25. januára 2017 a z výsledkov trestného konania vedeného na OR PZ Košice pod ČVS:ORP-1 02/4-VYS-KE-2017, keď z obsahu podaného trestného oznámenia, výpovede svedka p. S. S. a JUDr. Ing. H. ustálil, že dohoda o rozdelení zisku po predaji bytu, bola uzatvorená medzi žalobkyňou a JUDr. Ing. L.V. H. ako fyzickou osobou a nie medzi žalobkyňou a žalovaným. Odvolací súd nevzal do úvahy, že zisk z predaja nehnuteľnosti bol vyplatený na účet spoločnosti FINEX s.r.o., ktorá sa tak obohatila na úkor žalobkyne, ktorá do predmetnej nehnuteľnosti investovala svoje peniaze na jej opravu a zveľadenie. Bolo by preto nelogické, aby žiadala vyplatenie peňazí od JUDr. Ing. H. ako fyzickej osoby.

30. Žalobkyňa namietla, že súdy vychádzali z dôkazov, ktoré boli vykonané v trestnom konaní a vôbec sa nevysporiadali s dôkazmi, ktoré boli vykonané v tomto konaní. Vychádzali ďalej z toho, že označila JUDr. H. ako fyzickú osobu v trestnom oznámení a jeho doplnení, vo vzťahu k čomu žalobkyňa namietla, že nemá právne vedomie, aby musela striktne rozlišovať a označovať JUDr. H. ako fyzickú osobu a konateľa spoločnosti a bolo by neadekvátne od nej vyžadovať, aby za každým jeho označením dodala, že ide o konateľa spoločnosti. Za nelogické žalobkyňa považuje, aby uzatvorila dohodu s JUDr. Ing. H. ako fyzickou osobou, ale jej právna zástupkyňa by vystavila faktúru na spoločnosť FINEX s.r.o. a táto by časť faktúry zaplatila aj napriek tomu, že záväzok mal JUDr. Ing. H. ako fyzická osoba. Dôvodí ďalej tým, že samotný žalovaný na pojednávaní dňa 20. októbra 2020 potvrdil, že na stretnutí sa dotazoval, aká daňová povinnosť vznikne spoločnosti FINEX s.r.o.. Za dôležité žalobkyňa považuje aj to, že faktúru uhrádzala spoločnosť, ktorá musí mať zdokladované všetky príjmy a výdavky a bolo by nezmyselné, aby spoločnosť dobrovoľne hradila záväzok za fyzickú osobu bez toho, aby mala túto úhradu podloženú a zadokumentovanú.

31. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení má žalobkyňa za to, že súdy si osvojili tvrdenie žalovaného, že nie je pasívne vecne legitimovaný, v rozpore s vykonaným dokazovaním, bez vysporiadania sa s jej tvrdeniami a výpoveďami svedkov, ako aj tou okolnosťou, že samotný žalovaný sa po dobu 22 mesiacov vedenia sporu za pasívne vecne legitimovaného považoval. Súdom tiež vytkla, že nevyhodnotili aplikáciu ustanovenia o uznaní dlhu zo strany žalovaného, keď tento sám dobrovoľne časť vystavenej faktúry zaplatil. Tvrdí ďalej, že keď počas celého konania označovala JUDr. Ing. H., ponímala ho ako spoločníka a konateľa žalovaného a nie ako fyzickú osobu, napriek tomu z odôvodnenia napadnutých rozsudkov nie je zrejmé, prečo sa týmto argumentom súdy vôbec nezaoberali. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení žalobkyňa dovolaciemu súdu navrhla, aby rozsudok odvolacieho súdu č. k. 4Cob/80/2021-37 z 29. decembra 2021, ako aj rozsudok prvoinstančného súdu č. k. 26Cb/87/2018-243 z 20. októbra 2020 zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súčasne si žalobkyňa uplatnila voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

32. K dovolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný písomným podaním (č. l. 400 - 401 spisu), v ktorom navrhol dovolanie zamietnuť. Vyslovil názor, že dôvody uvádzané žalobkyňou nie sú také, ktoré by zakladali vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP.

33. Písomné vyjadrenie žalovaného zaslal súd prvej inštancie postupom podľa § 436 ods. 4 CSP žalobkyňi, ktorej ďalšie vyjadrenie v konaní doručené nenasledovalo.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne je potrebné odmietnuť. V nasledujúcich bodoch dovolací súd uvádza stručné odôvodnenie svojho rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP).

35. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu

odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí výlučne do právomoci odvolacieho súdu (vid'. sp. zn. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v jednotlivých ustanoveniach CSP (obdobne aj sp. zn. I. ÚS 438/2017). Pri vyslovení záveru o (ne)prípustnosti dovolania dovolací súd preto nie je viazaný tým, čo uviedol dovolateľ, prípadne druhá strana.

36. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (zakotvujúce tzv. vady zmätočnosti). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1, 2 CSP).

37. Dovolací súd je rozsahom dovolania viazaný (§ 439 CSP, okrem prípadov uvedených v písm. a/ až c/ citovaného ustanovenia). Rovnako je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo aj § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku uvedenej viazanosti odvolacieho súdu dovolacím dôvodom, dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 59/2017 z 08. júna 2017). V tu posudzovanej veci žalobkyňa v dovolaní argumentuje prípustnosťou dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

38. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pre naplnenie predmetného ustanovenia je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, súčasne 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa strane znemožnila realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom-ktorom konaní.

39. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP možno teda zahrnúť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Podľa § 420 písm. f/ CSP je kľúčovým pre posúdenie prípustnosti dovolania v zmysle judikatúry ústavného súdu však iný pojem ako procesný postup, a to „právo na spravodlivý proces“ so všetkými jeho obsahovými atribútmi a garanciami v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a ústavného súdu. Všeobecné súdy teda pri výklade a aplikácii aj procesných právnych noriem musia uprednostniť vždy ten z rôznych do úvahy prichádzajúcich výkladov, ktorý je priaznivejší, ústretovejší a zabezpečujúci plnohodnotnejšiu realizáciu práv pre stranu sporu. Jednotlivec sa totiž obracia na súd s požiadavkou o poskytnutie súdnej ochrany jeho ohrozenému alebo porušenému právu s dôverou, že táto ochrana bude poskytnutá spravodlivo a v súlade s právnym poriadkom vrátane európskej úrovne štandardov ochrany ľudských práv (II. ÚS 419/2021). Pod pojmom „nesprávny procesný postup“, ktorý odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/

CSP v zmysle vyššie uvedenej aktuálnej judikatúry ústavného súdu možno rozumieť faktickú činnosť alebo nečinnosť súdu, procedúru prejednávania veci (to, ako súd viedol spor), znemožňujúcu strane sporu plnohodnotnú realizáciu jej procesných oprávnení, mariacu možnosť jej aktívnej účasti na konaní, ale aj absenciu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť, či svojvoľnosť, nezabezpečujúcu všetky atribúty a garancie spravodlivej súdnej ochrany. Nemožno totiž oddeľovať procesný postup súdu a rozhodnutie, ktoré je jeho sumárom a výsledkom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021, body 37 až 41).

40. Dôvodiac prípusnosťou dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, žalobkyňa (v ďalšom texte tiež „dovolateľka“) namietla, že vo veci konajúce súdy neprihliadli na ustanovenie § 153 ods. 1 a 2 CSP a konali v rozpore so zásadou koncentrácie konania, ďalej že závery súdov sú v rozpore s vykonaným dokazovaním, resp. že sa dôkazmi dostatočne nezaoberali, súčasne, že odôvodnenia ich rozhodnutí sú nedostatočné a nepresvedčivé.

41. Povinnosť súdu svoje rozhodnutie náležite odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

42. K naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou alebo nezrozumiteľnosťou, či svojvoľnosťou (viď napr. II. ÚS 419/2021). Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP, pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní podľa § 378 ods. 1 CSP. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a stylistické hľadiská. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia neznamena právo na uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale ide o právo na uvedenie dostatočných, logických a zrozumiteľných argumentov reagujúcich na relevantné tvrdenia a námietky strán sporu, vyhodnotenie dokazovania a vysvetlenie prečo prípadne v konaní navrhované dôkazy súd nevykonal. Súd by mal presvedčivo odôvodniť a vysvetliť aj aplikáciu príslušného právneho predpisu, či ustanovenia z neho na rozhodovanú vec.

43. V prípade odvolacieho rozhodnutia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP). Aj v tomto prípade sa však musí odvolací súd v zmysle § 387 ods. 3 CSP v odôvodnení odvolacieho rozhodnutia vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (odvolacími námietkami). Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie (§ 387 ods. 3 CSP). Ak odôvodnenie odvolacieho súdu neobsahuje zrozumiteľnú a presvedčivú argumentáciu k vyššie uvedeným námietkam, nesplňa atribúty riadneho odôvodnenia, čím porušuje právo na spravodlivý súdny proces.

44. Dovolací súd po preskúmaní obidvoch vo veci vydaných rozhodnutí, tak odvolacieho, ako aj prvoinštančného, dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu v spojení s potvrdeným rozsudkom súdu prvej inštancie, vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí spĺňa.

45. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je žaloba o zaplatenie 1.200,-- eur s príslušenstvom, titulom úhrady nákladov za vynaložené investície do bytu a vyplatenia podielu na zisku za predaj bytu. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 26Cb/87/2018-243 z 20. októbra 2020 žalobu zamietol, ktoré rozhodnutie založil na nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní. V odôvodnení

rozsudku konštatoval, že vykonaným dokazovaním, najmä skutočnosťami zistenými z trestného konania vedeného na OR PZ Košice (konkrétne z obsahu žalobkyňou podaného trestného oznámenia a jeho doplnení, výpovede svedka S. S. a JUDr. Ing. Ľ. H. v tomto trestnom konaní) mal preukázané uzatvorenie ústnej dohody o spoločnom obchode (nepomenovanej zmluvy o kúpe bytu a jeho následnom predaji za vyššiu cenu) medzi žalobkyňou a JUDr. Ing. Ľ. H., teda nie so žalovaným - právnickou osobou, spoločnosťou FINEX s.r.o., z dôvodu ktorého nemohli medzi žalobkyňou a žalovaným existovať sporné nároky, ktoré by sa mali riešiť dohodou o urovnaní. Súd nemal za preukázané, že by žalovaný uzavrel s JUDr. Ing. Ľ. H. dohodu o prevzatí dlhu, resp. dohodu o pristúpení k záväzku podľa § 531, resp. § 533 OZ, zdôrazniac, že takéto dohody musia byť uzavreté v písomnej forme, čo však preukázané nebolo. Vo vzťahu k úhrade sumy 8.800,-- eur žalovanou spoločnosťou na základe faktúry č. 2017001 z 31. marca 2017, splatnou dňa 10. apríla 2017, vystavenej žalobkyňou na sumu 10.000,-- eur, súd prvej inštancie uviedol, že táto okolnosť bez ďalšieho nepreukazuje, že medzi sporovými stranami vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého malo dôjsť, resp. aj došlo k čiastočnému plneniu.

46. Odvolací súd, stotožniac sa so skutkovým stavom veci tak, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením, sa dostatočne vysporiadal s námietkami žalobkyne vznesenými v jej odvolaní, vyhodnotiac ich za podstatné pre to, aby rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (bod 60. a nasl. rozsudku odvolacieho súdu). Vyjadril sa k namietanej zásade sudcovskej koncentrácie, osobitne zdôrazniac, že vecnú legitímáciu (ktorej nedostatok na strane žalovaného bol dôvodom pre zamietnutie žaloby prvoinštančným súdom), je súd povinný skúmať zo zákona. Zdôraznil ďalej, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno spočívajúce v tvrdení, že žalovanému mal platne vzniknúť záväzok na úhradu žalovanej pohľadávky. Totožne so súdom prvej inštancie dôvodil dôkazmi vyplývajúcimi z trestného konania, v ktorom samotná žalobkyňa uviedla, že až od JUDr. Ing. Ľ. H. sa v čase prevodu bytu na Z. C. ako konečnú nadobúdateľku dozvedela, že S. S. previedol byt na žalovaného, s ktorým postupom by ona nesúhlasila. Túto okolnosť potvrdila žalobkyňa aj na súde prvej inštancie, z ktorej okolnosti odvolací súd uzavrel, že dohoda, na základe ktorej by žalobkyni vznikol prípadný nárok uplatnený v tomto spore, bola uzatvorená medzi žalobkyňou a JUDr. Ing. H. ako fyzickou osobou. Z vyšetrovacieho spisu mal odvolací súd preukázané aj to, že peňažné prostriedky na zakúpenie bytu vo výške 16.000,-- eur poskytol JUDr. Ing. H. zo svojich súkromných zdrojov. Odvolací súd sa vyjadril k obrannej námietke žalobkyne spočívajúcej v tom, že v trestnom konaní nerozlišovala JUDr. Ing. Niedelského ako právnickú osobu a ako konateľa spoločnosti z dôvodu, že nemá právnické vzdelanie, vo vzťahu ku ktorému tvrdeniu poukázal na to, že žalobkyňa bola zastúpená advokátom. Odvolací súd tiež zdôraznil (k námietke žalobkyne, že samotný žalovaný existenciu záväzku v priebehu konania potvrdil a až neskôr namietal svoju vecnú legitímáciu v konaní), že súd nie je viazaný tým, čo substancujú strany v konaní, ale že v rámci voľného hodnotenia dôkazov prihliada na všetko, čo vyšlo v konaní najavo. K ďalšej námietke žalobkyne, že čiastočnou úhradou faktúry č. 2017001 žalovaný uznal svoj dlh, odvolací súd zdôraznil, že dlh môže platne uznať len dlžník, pričom v konaní nebolo preukázané, že čiastočnú úhradu realizoval subjekt, ktorý bol vo vzťahu k žalobkyni povinný na jeho úhradu. Napokon sa odvolací súd dostatočne vysporiadal s predpokladom platného prevzatia dlhu, resp. pristúpenia k záväzku žalovaným, a to ich písomnou formou, bez existencie ktorej by akákoľvek dohoda o tom, že by sa žalovaný žalobkyni zaviazal na úhradu záväzku za JUDr. Ing. H., by platný záväzok žalovaného voči žalobkyni nezakladala.

47. S poukazom na vyššie konštatované zdôvodnenia rozsudkov oboch konajúcich súdov, dospel dovolací súd k záveru, že tieto spĺňajú zákonnú požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP (uplatňované aj v odvolacom konaní podľa § 378 ods. 1 CSP). Dovolací súd na tomto mieste považuje za významné zdôraznenie judikatúrou Ústavného súdu SR konštatovaného stavu, že iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej nedôvodnosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu/súdov (napr. I. ÚS 188/06). Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva tiež záver, že odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného

súdu, ako aj súdu odvolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania. Pokiaľ ide o podmienku prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, je napokon nevyhnutné posúdenie miery, do akej došlo postupom súdu k porušeniu práva strany na spravodlivý proces. Podmienka prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je totiž splnená, ak právo strany na spravodlivý proces bolo porušené len v časti konania, resp. do takej miery, že strana mohla uplatniť svoj vplyv na výsledok konania podaním odvolania. V prejednávanom prípade žalobkyni obrana jej práv a oprávnených záujmov v rámci odvolacieho konania bezpochyby umožnená bola.

48. Vo vzťahu k procesnej vade konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP dovolateľka konajúcim súdom vytkla aj proces dokazovania tvrdiac, že súdy prihladli „len“ na dôkazy vykonané v trestnom konaní, bez vysporiadania sa s dôkazmi vykonanými v tu prebiehajúcim konaní.

49. Dovolací súd vo vzťahu k procesu dokazovania vo všeobecnosti uvádza, že zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, ktorá znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozsudku. Civilný sporový poriadok v § 132 ods. 1 ukladá sporovej strane povinnosť označiť dôkazy na preukázanie rozhodujúcich skutočností. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je však už vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. Ak aj súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, alebo vykoná iné dôkazy ako navrhli strany, následkom uvedeného môže byť len neúplnosť skutkových zistení (vedúca k vydaniu nesprávneho rozhodnutia). Uvedené preto nezakladá vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať, čo však dovolateľka v tomto prípade nenamietala. Sumarizujúc uvedené, je povinnosťou súdu nechať sporovým stranám priestor na prednes svojich návrhov a dôkazných prostriedkov, nie je však už jeho povinnosťou všetky aj vykonať.

50. Po oboznámení sa s obsahom predloženého spisu má dovolací súd za to, že dokazovanie v posudzovanej veci bolo vykonané v súlade s ustanoveniami § 132 ods. 1, § 185 ods. 1 a § 191 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 378 ods. 1 CSP [podľa ktorého na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie (a teda aj označené ustanovenia)].

51. Zaoberajúc sa námietkou žalobkyne spočívajúcou v tvrdení, že súdy vychádzali z dôkazov, ktoré boli vykonané v trestnom konaní, vytýkajúc im, že sa vôbec nevysporiadali s dôkazmi, ktoré boli vykonané v tomto konaní, dovolací súd z obsahu spisu zistil, že vyšetrovací spis OR PZ Košice ČVS:ORP-102/4-VYS-KE-2017 bol k základnému (civilnému) spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 26Cb/87/2018 pripojený na základe písomnej žiadosti prvoinštančného súdu zo 17. januára 2019 (č. l. 184) o jeho zapožičanie [s tým, že jeho originál bol súdu prvej inštancie doručený dňa 28. januára 2020 (č. l. 192)]. Počnúc uvedeným dňom sa vyšetrovací spis stal súčasťou civilného spisu ako listinný dôkaz. Vylúčený z tohto spisu bol dňa 16. februára 2022, po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu (04. februára 2022), a teda po celú dobu bol vyšetrovací spis k dispozícii vo veci konajúcim súdom ako dôkazný prostriedok. Uvedenú okolnosť v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval aj odvolací súd (bod 59. rozsudku).

52. Podľa § 187 CSP, za dôkaz v civilnom procese môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Jedným z dôkazných prostriedkov výslovne vymenovaných v § 187 CSP je listina.

53. Vzhľadom na vyššie uvedené nemožno súhlasiť s námietkou žalobkyne, že súdy sa v konaní nevysporiadali, resp. neprihliadali na dôkazy vykonané v tomto konaní, keďže (aj) vyšetrovací spis bol jedným z dôkazov vykonaných v tomto konaní. Rovnako súdy (resp. súd prvej inštancie) vykonal dokazovanie ďalšími dôkazmi vrátane tých, o ktorých žalobkyňa tvrdí, že na ne súdy neprihliadli (výsluch svedka JUDr. B. O. dňa 10. januára 2020, výsluch svedkyne JUDr. Z. D. dňa 20. októbra 2020, oboznámenie sa s faktúrou č. 2017001 a ďalšie) s tým, že v ďalšom záležalo na voľnej úvahe súdu, ako ten-ktorý dôkaz vyhodnotí. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že žalobkyňa na pojednávaní prvoinštančného súdu konanom dňa 26. júna 2020 na výslovnú otázku súdu, či trvá na výsluchu ďalších svedkov uviedla (cestou svojej právnej zástupkyne), že „...títo svedkovia mali len preukázať existenciu a výšku vkladu žalobkyne do tohto spoločného obchodu. Pokiaľ to nie je sporné tak netrvá na ich výsluchu.“ Rovnako na ďalšom pojednávaní dňa 20. októbra 2020 predniesla, že ďalšie dôkazy v tomto konaní nie je potrebné vykonávať. Súd prvej inštancie následne, po prednese právnych zástupcov žalobkyne a žalovaného, vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil rozsudok v znení totožnom s výrokom písomného vyhotovenia rozsudku na č. I. 243 a nasl. spisu.

54. Zhrnúc vyššie opísané skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu má dovolací súd za to, že dokazovanie na súde prvej inštancie bolo vykonané spôsobom zodpovedajúcim Civilnému sporovému poriadku. Vyplývajú z § 191 ods. 1 CSP, súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporovej strany, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Procesný postoj strany nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 329/04), čo v posudzovanom prípade splnené bolo. Vo vzťahu k vyššie uvedenej povinnosti súdu primeraným spôsobom reagovať na všetky procesné úkony sporových strán, dovolací súd dodáva, že vo veci konajúcej súdy vykonané dôkazy dostatočne jasne a zrozumiteľne vyhodnotili v písomnom odôvodnení svojich rozhodnutí, a teda ich rozsudky nemožno považovať za nedostatočné (k tomu bližšie viď body 44. až 47. tohto uznesenia).

55. Za nedôvodnú dovolací súd vyhodnotil napokon aj námietku žalobkyne spočívajúcu v tvrdení o nedôslednej aplikácii ustanovenia § 153 CSP konajúcimi súdmi z dôvodu, že žalovaný námietku o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie neuplatnil pri prvom úkone, ktorý mu patril, napriek tomu súdy na túto námietku prihliadli.

56. Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Podľa ods 2 cit ustanovenia na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

57. Vyššie uvedené ustanovenie CSP nehovorí o tom, že by strana sporu prostriedky procesného útoku a procesnej obrany mala vzniesť hneď pri prvom úkone, ktorý jej patrí, ale hovorí o tom, že majú byť vznesené včas. Ide najmä o skutkové tvrdenia, popretia skutkových tvrdení, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom a hmotnoprávne námietky. K oneskorenému uplatneniu prostriedkov procesného útoku alebo procesnej obrany dochádza vo všeobecnosti vtedy, ak ich strana mohla predložiť už skôr, pokiaľ by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Tieto prostriedky sú uplatnené včas aj vtedy, ak ich strana predložila ako reakciu na skutočnosti, o ktorých nevedela, ani ich nemohla predvídať, a ktoré vyšli najavo až po tom, ako mala strana povinnosť označiť a predložiť skutočnosti a dôkazy. Účelom včasného uplatnenia prostriedkov procesnej obrany, či procesného útoku (tzv. koncentrácia konania) je rýchlosť a hospodárnosť konania. Dôsledkom neuplatnenia týchto prostriedkov včas je skutočnosť, že súd ich nemusí akceptovať, nemusí na ne prihliadnuť, či oneskorenému návrhu na vykonanie dôkazu vyhovieť. Zo znenia § 153 ods. 2 CSP však

vyplýva, že súd aj na oneskorene predložené prostriedky procesného útoku, či procesnej obrany prihliadnuť môže a nedôjde tak bez ďalšieho k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

58. Vo vzťahu k námietke nedostatku vecnej legitímácie sporovej strany (aktívnej na strane žalobcu alebo pasívnej na strane žalovaného) je nutné uviesť, že záver o nej súd vydáva až po vykonanom dokazovaní a je vlastne základom pre zamietnutie žaloby pri nedostatku aktívnej legitímácie, či pasívnej legitímácie, alebo základom pre vyhovieť žalobe, ak je vecná legitímácia strán sporu daná. Vecnou legitímáciou sa totiž rozumie hmotnoprávny vzťah účastníka konania (sporovej strany) k prejednávanej veci a má ju iba ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v konaní rozhoduje. Otázku, či žalobca bol v spore aktívne legitimovaný, t. j. či bol nositeľom tvrdeného hmotného práva a či správne označil osobu - nositeľa tvrdenej povinnosti, teda či ním označený žalovaný bol v spore naozaj pasívne legitimovaný, rieši súd až v samom závere konania podľa výsledkov vykonaného dokazovania. Až z meritórneho rozhodnutia vyplynie autoritatívny záver o otázke vecnej legitímácie účastníkov konania. Zásada, že aktívna vecná legitímácia sa posudzuje až k momentu rozhodnutia súdu, je v súlade s ustálenou aplikačnou praxou všeobecných súdov Slovenskej republiky.

59. Preto, záver o nedostatku aktívnej, či pasívnej legitímácie, môže súd vyvodiť aj bez konkrétnej námietky strany sporu o nedostatku vecnej legitímácie, a to z výsledkov dokazovania. Súd v tomto prípade nekonali v rozpore s ust. § 153 CSP, ak sa otázkou pasívnej vecnej legitímácie zaoberali a aj v prípade, ak sa ňou začali zaoberať na zo strany žalovaného oneskorene uplatnenú námietku, pretože sa toto námietkou, i keď oneskorene podanou, zaoberať v súlade s ust. § 153 CSP síce nemuseli, ale mohli. Vzhľadom na uvedené, k nesprávnej aplikácii ustanovenia § 153 CSP súdom prvej inštancie, nedošlo (ktorú okolnosť potvrdil aj súd odvolací).

60. Záverom dovolací súd pre úplnosť doplnia, že v civilnom sporovom konaní nesú zodpovednosť za unesenie dôkazného bremena strany, ktorá okolnosť je výrazom prejednávacej zásady, a to obzvlášť v prípadoch, kedy sú sporové strany zastúpené právnym zástupcom - advokátom ako osobou znalou práva. Súčasne dovolací súd upriamuje pozornosť žalobkyne na tú skutočnosť, že dovolací súd nie je súdom skutkovým. Skutkové závery, namietané žalobkyňou v dovolaní, nie je dovolací súd oprávnený preskúmať, pretože v zmysle ustanovenia § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd. Dovolací súd totiž nie je treťou inštanciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, kritériu uvedenému v § 420 CSP, významovo nezodpovedajú. Na okraj uvedeného dovolací súd tiež poznamenáva, že i správnosť právneho posúdenia súdom nižšej inštancie by mohol preskúmať len na základe dovolania s dovolacím dôvodom podľa § 421 CSP (za predpokladu jeho prípustnosti a formulovania právnej otázky), ktoré však dovolateľka z tohto dôvodu nepodala, preto sa dovolací súd správnosťou právneho posúdenia v tomto prípade zaoberať ani nemohol.

61. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že postupom odvolacieho súdu k vade v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ktorá by zakladala porušenie práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces tak, ako to má na mysli citované ustanovenie Civilného sporového poriadku, nedošlo. V preskúmvanej veci tak nebola splnená podmienka prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, čo zakladá dôvod na odmietnutie dovolania v zmysle ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

62. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd priznal voči žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

63. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.